

Bentiaraq Ottosen
Atassut

EM 2024/46
21. oktober 2024

Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om boligstøttelån (Præcisering af anvendelse)

(Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur)

Dette omhandler lån til opførelse af boliger med støtte, specifikt rettet mod boliger, der sigter mod at blive benyttet som Airbnb-lignende overnatningssteder. Ændringen omfatter lån og støtte, herunder Inatsisartutlov nr. 40 af 28. november 2019 om lån til opførelse af boliger med støtte og dens efterfølgende ændringer, samt Inatsisartutlov nr. 1 af 9. april 1992 om støtte til boligbyggeri og Inatsisartutlov nr. 10 af 22. december 1986 om støtte til boligbyggeri i Grønland. Vi har noteret os, at disse skal præciseres i forhold til ændringen, således at det forstås, at der er tale om daglig brug af boligen med mulighed for omlægning til Airbnb-lignende anvendelse, og at det i så fald skal være i overensstemmelse med de eksisterende garantier.

Vi har i Atassut bemærket, at SIK i deres høring ikke inkluderer mindre private erhverv, der drives af låntager eller dennes husstand, jf. § 28, stk. 1, nr. 5. Vi i Atassut stiller spørgsmålstegn ved denne ændring af ordlyden. Med henblik på de foreslåede ændringer ser vi en bekymring i, at boliger kan blive stillet til rådighed uden fortjeneste gennem Airbnb-lignende platforme.

Det er et relevant spørgsmål, om dette er en del af en plan for en turismelovgivning, da Departementet for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsvæsen og Ligestilling har bekræftet, at der er tale om et forslag, der omhandler en regulering af boliger, som drives med et formål ud over at være en primær bolig for beboeren. Dette fremgår af § 1, nr. 1. Vi i Atassut er fuldt ud klar over de nuværende problemer med hoteller, især da de to lufthavne i Nuuk og Ilulissat er ved at blive færdigbygget, og samtidig er lufthavnen i Qaqortoq også tæt på at være færdig. Der er knaphed på hotelkapacitet, men hvis dette bruges som en løsning, kan det forstyrre konkurrencen for private hoteller. Ved at fortsætte med en sådan lovændring kan det resultere i øget boligmangel i samfundet, hvor boligejere kan ende med at få grundlag for at opsigte lejere, hvis de ønsker at leje ud via Airbnb. Vi i Atassut vil stærkt pointere, at det er vigtigt for os alle at have en sikker bolig, og at en sådan planlægning bør overvejes nøje i forhold til samfundet som helhed. Jeg mener, at det er nødvendigt med en høring af samfundet, og at servicen over for borgerne bør prioriteres.

Det skal præciseres, at i afsnit 2 i vurderingen af finansieringsordninger, som blev udgivet i maj 2024, står der: "Departementet har med sine erfaringer i administrationen af loven mødt flere punkter, der kræver præciseringer på baggrund af administrativ praksis. Det anbefales, at der foretages en gennemgang for at sikre, at der arbejdes mere ensartet, og at potentielle misforståelser undgås gennem præciseringer i loven."

Er finansieringsordningerne virkelig blevet undersøgt? Som medlem af Inatsisartut har jeg ikke set nogen undersøgelse vedrørende finansieringsordningerne. Derfor anser jeg det som absolut nødvendigt at få en rapport om de samfundsøkonomiske konsekvenser. Dette spørgsmål stiller jeg Naalakkersuisut, og hvis en sådan rapport ikke findes, har vi grundlag for at udsætte alle sager, hvilket vi i Atassut stærkt anbefaler for at demonstrere alvoren.

Naturligvis kan vi, hvis samfundet får denne mulighed, skabe nye økonomiske muligheder gennem lovgivning, og dette ser vi i Atassut som vigtigt, da det kan føre til investeringer i fremtiden. Det er dog vigtigt at præcisere, hvem der faktisk vil være interesserede i dette.

I forhold til denne omstrukturering af boligsektoren har vi rejst mange spørgsmål, da vi kan konstatere, at der ikke har været drøftelser i forhandlingerne eller i nogen anden sammenhæng. Selvfølgelig er det nødvendigt, at vi i Inatsisartuts udvalg fortsat giver Naalakkersuisut mulighed for at handle i enkelsager, men vi mener, at dette skal ske i en bredere sammenhæng, så Naalakkersuisut kan starte en samlet indsats. Vi vil fra Atassut understrege, at dette kræver en centraliseret ledelse, hvor vi bør være påpasselige.

Vi i Atassut ser det som vigtigt at sikre landsdækkende service, da vi ikke lovgiver blot for ét område. Jeg mener, at dette er en meget følsom tilgang, hvor fokus kun er på ét område, mens hele Grønland tæller 56.836 indbyggere per 1. juli 2024. Derfor vil jeg gerne præcisere, at dette også skal tages i betragtning.

Vi i Atassut støtter fortsat de private virksomheder og deres udvikling, især ved at skabe økonomiske muligheder for dem, men vi er stærkt imod dette forslag. Vi mener, at udviklingen skal bevæge sig fremad, og mennesker skal udvikles på en positiv måde. Hvis målet er at fremme gode hensigter, bør vi kunne pege på løsninger, der også omfatter ressourcer, men det, der nu foreslås, virker at gå i den modsatte retning.

Livet i Grønland er dyrt, og dette medfører også høj boligmangel. Derfor er der spørgsmål ved, om vi bør indføre løsninger som Airbnb. Oven i dette ser vi også, at boliger i dårlig stand skal renoveres, samtidig med at vi konstant tilpasser lovgivningen, hvilket vi i Atassut ikke finder tilfredsstillende. Jeg har en stærk formodning om, at det hænger tæt sammen med en omstrukturering af turismen, men jeg vil gerne advare tydeligt om dette. Jeg mener, at den lovgivning, der nu udarbejdes, har nogle punkter, der gør det vanskeligt at støtte fuldt ud, og at en sådan vej frem kan være problematisk. Ud fra de tilgængelige oplysninger er det hensigten at indføre Airbnb-lignende lejemål som følge af manglende kapacitet på hoteller, hvilket vi mener kan understøtte en omstrukturering af turismen.

Derfor anbefaler vi, at lovforslaget revurderes og at en samfundsøkonomisk konsekvensanalyse udarbejdes, inden forslaget fremsættes udsættes til videre behandling.